
Joaquim XIRAU, *Amor y Mundo y otros escritos*, Península, Universitat Autònoma de Barcelona y El Colegio de México, Barcelona, 1983.

La gran activitat que Joaquim Xirau portà a terme durant els anys vint i els anys trenta a Barcelona (sobretot a la Universitat, com a degà de Filosofia, però també a molts altres àmbits de la política cultural d'aquells anys) ha fet que sovint s'oblidés que Xirau era, abans que qual-sevol altra cosa, i per vocació, filòsof. A aquest oblit ha ajudat el fet que la part més important de la seva obra la va escriure a l'exili mexicà. Només un llibre d'ell, escrit i publicat a Mèxic, s'havia reeditat fins ara a Barcelona: *Manuel B. Cossío y la educación en España* (Mèxic 1945, Barcelona 1965), justament l'únic llibre seu que no és pròpiament de filosofia.

Podem dividir l'obra escrita de Xirau a l'exili en tres grups: textos sobre filòsofs contemporanis (sobre Bergson i sobre Husserl); llibres, com digué ell, «fets de records», ja que a l'exili va redescobrir Lluïll, Vives i l'esmentat Cossío; finalment, llibres on exposa unes preocupacions filosòfiques més personals. Tots aquests llibres de l'exili són una continuació directa de l'obra i activitat que Xirau havia portat a terme a Catalunya.

Aquesta continuïtat queda perfectament reflectida en el llibre ara editat a Barcelona, que pertany de ple a aquest darrer grup, el de la filosofia més personal de Xirau. De fet, *Amor y mundo* (1940), el primer llibre escrit a l'exili, és la maduració dels últims textos que ja havia publicat a Barcelona: *L'amor i la percepció dels valors* (1936) i *Charitas* (1938). Els altres textos, inclosos en aquest llibre que ara comentem, decanten aquesta temàtica de l'amor cap a una preocupació pel temps que, d'una manera afortunada si bé ingènua, va definir Reine Guy com una «teoria no conformista del temps». Aquests textos són *Lo fugaz y lo eterno* (1940) i *Las dimensiones del tiempo* (1946).

El que ens confirmen aquests textos és que a tota l'obra de Xirau s'afirma un to obert i suggestiu de meditació, la qual cosa vol dir que en la seva filosofia no hi ha pròpiament punts d'arribada, ja que aquests són alè per a continuar la recerca. *Amor y mundo* comença dient que el

llibre s'adreça a uns problemes de la major importància (que allí no fa més que apuntar), els quals caldrà reprendre per a plantejar els fonaments ontològics d'una concepció del món. A l'inici de *Lo fugaz y lo eterno*, Xirau declara que escriu al servei de la imperiosa necessitat d'escriure una nova *Ciutat de Déu*. I, afegeix, en aquest llibre ofereix unes reflexions en busca d'uns «principis». Aquesta recerca l'havia iniciada en els seus primers textos sobre Leibniz, Rousseau i Descartes, on feia una esquemàtica anàlisi crítica de l'idealisme subjectivista modern. D'aquesta anàlisi conclou que cal recuperar l'espiritualització del món de la filosofia moderna tot superant el solipsisme que l'acompanya.

En els textos de finals dels anys vint (com *El sentit de la veritat*, 1927), Xirau orienta la recerca cap a una axiologia que té finalment una important troballa en la filosofia de l'amor: és l'amor, acaba dient en aquests textos (que culminen i se sistematitzen a *Amor y mundo*), qui ordena i jerarquitzava els valors implícits en la percepció de les coses. En els textos posteriors referma aquesta concepció, i indica els tres regnes propis de la filosofia: sensacions, idees i valors, tot negant que la temporalitat pugui convertir-se en el factor transcendental o constitutiu de la realitat. L'amor cristià ha descobert un sentit d'interioritat que explica el sentit de la filosofia: lluny de ser esclava de l'objectivitat (com la ciència), ella està al servei de la subjectivitat, si entenem aquesta en un sentit desproveït del matís psicològic i empíric. En el punt de la fugacitat i l'eternitat, Xirau veu situada la filosofia i, per tant, l'home mateix. La filosofia es converteix així, per a Xirau, com la salvació de l'home.

Antoni Mora

Juan David GARCÍA BACCA, *Infinito, trans-finito, finito*, Anthropos, Barcelona, 1984.

J. D. García Bacca, nacido en 1901, inicia sus publicaciones en 1928. Desde entonces, solamente en los años 1937-38 y 1981 deja de publicar algún escrito; y lo más normal es que aparezcan muchos títulos suyos en un mismo